

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w KROSNO**

STAN SANITARNY MIASTA KROSNO w 2013r

**KROSNO
marzec 2014 r.**

Spis treści

Wstęp	3
I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	5
II. Stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą	8
III. Jakość wody przeznaczonej do spożycia	10
IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	11
V. Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia i żywnościowych	14
VI. Środowisko pracy i choroby zawodowe	17
VII. Rodziki zastępcze	20
VIII. Ocena warunków sanitarnych w placówkach oświatowo-wychowawczych	22
IX. Działalność Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	26
X. Działalność oświatowo-zdrowotna i promocja zdrowia	30

Wst p

Pa stwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kro nie w 2013r realizowa zadania z zakresu zdrowia publicznego, w szczegó lno ci poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny rodowiska,
- higieny pracy w zak adach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi ywno ci i ywienia,
- higieniczn o sanitarnymi, jakie powinien spe cia personel medyczny, spr t oraz pomieszczenia, w których s udzielane wiadczenia zdrowotne,

zgodnie z Ustaw z dnia 14.03.1985 o Pa stwowej Inspekcji Sanitarnej Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Pa stwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011r. nr 212, poz. 1263 z pó n. zm.).

Wszystkie dzia enia prowadzone by y w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wp ywem szkodliwoci i uci liwoci rodowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zaka nych i zawodowych. Wykonywanie wy ej wymienionych zada polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bie cego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu dzia lno ci zapobiegawczej i przeciwepidemiologicznej w zakresie chorób zaka nych i innych chorób powodowanych warunkami rodowiska, a tak e na prowadzeniu dzia lno ci o wiatowo ó zdrowotnej. Zadania realizowane by y zgodnie z ŹPlanem zasadniczych przedsi wzi na 2013 rok, zawieraj cym g ówne kierunki dzia enia, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami. Ponadto prowadzono kontrole ponadplanowe, które podejmowane by y w zwi zku z dzia eniami akcyjnymi, na podstawie otrzymywanych zawiadomie i zg ósze .

Oddzia łLaboratoryjny wykonywa ewysokiej jako ci badania laboratoryjne zgodnie z udokumentowanymi i zwalidowanymi metodami w ramach dzia lno ci nadzorowej i us gowej, dostarcza klientom wiarygodnych i u ytecznych wyników bada . Oddzia łposiada certyfikat akredytacji dla Laboratorium badawczego Nr AB 624 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji, z dat wydania - 5 lipca 2013 roku, w czony jest w zintegrowany system badawczy w realizacji bada w pionach higieny ywno ci i ywienia, higieny komunalnej, higieny pracy i epidemiologii.

W sk ad Oddzia łLaboratoryjnego wchodzi:

1. Pracownia Epidemiologii do zada której nale y: izolacja i identyfikacja drobnoustrojów chorobotwórczych, okre lenie wra liwoci izolowanych szczepów na leki przeciw bakteryjne, wykrywanie i identyfikacja jaj paso ytów i cyst pierwotniaków. W 2013r w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogó em 473 badania, wykonano 1597 oznacze mikrobiologicznych, pobrano i zbadano 197 próbek, zakwestionowano 15 próbek. W ramach dochodu w csnego przeprowadzono 6175 bada , wykonano 15759 oznacze mikrobiologicznych.
2. Pracownia Higieny Komunalnej do zada której nale y: analiza mikrobiologiczna i fizyko-chemiczna wody przeznaczonej do spo ycia przez ludzi z urz dze do zaopatrzenia w wod , analiza mikrobiologiczna i fizyko-chemiczna wody z k pielisk, basenów k pielowych. W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogó em 432 badania, wykonano 2025 oznacze chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych. Pobrano i zbadano 164 próbki, zakwestionowano 15 próbek. W ramach dochodu w csnego przeprowadzono 884 badania, wykonano

2659 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych, pobrano i zbadano 566 próbek, zakwestionowano 181 próbek.

3. Pracownia Higieny żywności i żywienia do zadań której należą: analiza mikrobiologiczna żywności, analiza chemiczna żywności, analiza jakości zdrowotnej żywienia zbiorowego. W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem 661 badań, wykonano 1475 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych. Pobrano i zbadano 305 próbek, zakwestionowano 17 próbek. W ramach dochodu własnego przeprowadzono 941 badań, wykonano 2024 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych, pobrano i zbadano 324 próbki, zakwestionowano 4 próbki.
4. Pracownia Higieny Pracy do zadań której należą: wykonywanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy. W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem 279 badań, 1438 oznaczeń chemicznych i fizycznych. Pobrano i zbadano 3196 próbek, zakwestionowano 302 próbki. W ramach dochodu własnego przeprowadzono 974 badania, wykonano 4613 oznaczeń chemicznych i fizycznych, pobrano 12644 próbki, zakwestionowano 1092 próbki.

Ogółem w Laboratorium PSSE w Krośnie w 2013r w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 1845 badań, wykonano 6535 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych, pobrano i zbadano 3862 próbki, zakwestionowano 349 próbek. W ramach dochodu własnego przeprowadzono 8974 badania, wykonano 25055 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych. Pobrano i zbadano 19664 próbki, zakwestionowano 1277 próbek.

Systematyczny nadzór sanitarny nad obiektami oraz analiza sprawozdań z badań laboratoryjnych pozwoliła na ujawnienie wielu nieprawidłowości i zagrożeń, a w koncowym efekcie na ich likwidację w związku z podjętymi działaniami przez PPIS w Krośnie.

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Sekcja Epidemiologii podejmuje działania w celu zapobiegania, występowania i szerzenia się chorób zakaźnych. Sytuacja epidemiologiczna na terenie miasta jest stabilna. Na podstawie zgłoszone zachorowania, które wpłynęły do tutejszej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej stwierdza się, że w analizowanym okresie wystąpiło następujące zachorowanie:

Lp.	Jednostka chorobowa	Zestawienie porównawcze w latach	
		2012	2013
1.	Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami Salmonella	----	3
2.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	4	9
3.	Wirusowe zakażenia jelitowe w tym u dzieci do lat 2 -	22 12	28 15
4.	Krztusiec	----	3
5.	Szkarlatyna	104	40
6.	Róża	11	8
7.	Borelioza	48	55
8.	Osoby zakwalifikowane do szczepienia przeciwko wściekliźnie	28	14
9.	Wirusowe zapalenie mózgu/opon mózgowych	2	1
10.	Ospa wietrzna	329	151
11.	Różyczka	1	33
12.	WZW typ B (przewlekłe)	7	1
13.	WZW typ C	5	2
14.	Winka	1	---
15.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	5	3
16.	Choroba wywołana przez Haemophilus influenzae	---	---
17.	Inwazyjna choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae (zapalenie opon mózgowych)	---	----
18.	Inwazyjna choroba wywołana przez Neisseria meningitidis (zapalenie opon mózgowych, posocznica)	----	----
19.	Zapalenie opon mózgowych nie określone	1	3

20.	Grypa typu A(H1N1) ogółem w tym u dzieci do lat 14	----	1 ----
21.	Malaria	1	---
22.	Nowo wykryte zakażenia HIV	4	2
23.	Gruźlica	od 2013r przejść pod nadzór	7 w tym 4 osoby przekazane

W 2013r zarejestrowano ogółem dla Miasta Krosna i Powiatu Krosno 16515 zgłoszone podejrzenia / zachorowania na grypę (dla porównania w roku 2012 - 14422 zgłoszone podejrzenia / zachorowania na grypę). Ze względu na zbiorczy charakter zgłoszonych zachorowań brak jest możliwości określenia liczby zachorowań na terenie miasta Krosna.

W 2013r na terenie miasta Krosna wystąpiło 1 ognisko potwierdzonej w ciekliźnie u zwierzęcia dzikiego - lis. Osoby narażone na kontakt ze zwierzętami lisa zostały zakwalifikowane do szczepień w ciekliźnie. Zaszczepiono ogółem 14 osób (osoby narażone na kontakt ze zwierzętami lisa oraz pokusane przez nieznaną zwierzęcą domową - psy, koty).

W 2013r zanotowano wzrost zachorowań bakteryjnych zatrą pokarmowych wywołanych przez Salmonella, Clostridium difficile. Zakażenia wirusowe przewodu pokarmowego utrzymują się na porównywalnym poziomie. Wystąpił znaczny spadek zachorowań na choroby zakaźne wieku dziecięcego: szkarlatynę, oskrzelak. Wzrosła natomiast liczba zachorowań na różyczkę.

Na porównywalnym poziomie utrzymuje się liczba zachorowań na zapalenie opon mózgowych i mózgu. Podkreślenia wymaga fakt, że w zachorowaniach tych nie potwierdzono czynnika chorobotwórczego. Nie wystąpiło zachorowań inwazyjnych wywołanych przez Neisseria meningitidis, Streptococcus pneumoniae, Haemophilus influenzae.

Zmniejszeniu uległa ilość zachorowań na wirusowe zapalenie w trąby typ B oraz typ C. Biorąc pod uwagę fakt utajonego oraz długotrwałego przebiegu zakażenia wirusami krwiopochodnymi wirusowego zapalenia w trąby - problemem jest zwiąkszenie wykrywalności zakażeń.

Od 2013r przejść pod nadzór nad zachorowaniami gruźlicy. Zgłoszono 7 zachorowań na gruźlicę, w tym w 4 przypadkach był to gruźlica przekazywana. Osoby z kontaktu zostały objęte nadzorem - przeprowadzono konsultacje i badania diagnostyczne. Nie wykryto gruźlicy u osób z kontaktu.

W 2013r wystąpiło:

- 2 ogniska zbiorowych zakażeń pokarmowych o etiologii wirusowej - Rotawirusy - w Oddziale Dzieciąt Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego w Krosno,
- 1 ognisko - wywołane przez Clostridium difficile (Oddział Nefrologii Fresenius Nephrocare Polska Sp. z o. o. w Krosno).

Realizacja szczepień ochronnych

Obowiązkowe szczepienia ochronne na terenie miasta Krosna realizowane są w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej. Wskaźniki stanu uodpornienia na dzień 31.12.2013r., obliczone na podstawie druku MZ-54 kształtują się na poziomie 98% - 99%. Odporność populacyjną wynosząca 95% zaszczepionych przeciw chorobom zakaźnym jest zachowana. Niemniej jednak zwiększa się liczba rodziców, którzy nie wyrażają zgody na szczepienia ochronne dzieci.

Podkrelenia wymaga fakt, że:

- na terenie miasta Krosna zwiększa się liczba dzieci zaszczepionych w ramach programu szczepień ochronnych obowiązkowych o szczepionkami zakupionymi przez rodziców w miejscach preparatów zapewnianych przez Ministerstwo Zdrowia,
- wzrasta liczba dzieci i młodzieży, które objęte są szczepieniami zalecanymi (nie są gwarantowane w ramach obowiązkowego programu szczepień ochronnych). Szczepienia te finansowane są również przez rodziców. Pomimo zwiększania się liczby zaszczepionych dzieci przeciwko *Neisseria meningitidis* oraz *Streptococcus pneumoniae* odsetek uodpornionej populacji jest niewielki i nie osiąga poziomu odporności zbiorowości. Biorąc pod uwagę skutki chorób wywołanych przez ww. drobnoustroje widzi się potrzebę uruchomienia programów zdrowotnych, w ramach których realizowane byłyby szczepienia ochronne przeciwko tym chorobom u szerszej grupy dzieci, zwłaszcza tych najbardziej narażonych.
- Wzorem lat ubiegłych w roku 2013 na terenie miasta Krosna realizowano szczepienia przeciwko grypie u osób powyżej 60 roku życia.

II. Stan sanitarny pomieszcze i urz dze wykorzystywanych przy udzielaniu wiadcze zdrowotnych przez podmioty wykonuj ce dzia alno lecznicz

1. Szpitale

- **Wojewódzki Szpital Podkarpacki w Kro nie ul. Korczy ska 57** nie spe cia wymaga rozporz dnia Ministra Zdrowia z dnia 26.06.2012r w sprawie szczegó cych wymaga jakim powinny odpowiada pomieszczenia i urz dzenia podmiotu wykonuj cego dzia alno lecznicz (Dz. U z 2012r, poz.73). Pa stwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kro nie zaopiniowa przed ony program dostosowania szpitala do wymaga w/w rozporz dnia. Obiekt wymaga kompleksowych prac remontowo-modernizacyjnych szczególnie oddzia c szpitala, które nie by c remontowane. Szpital obj ty jest decyzj obliguj c do poprawy warunków sanitarno-technicznych obiektu. W 2013r uruchomiono nowy blok operacyjny, oddzia c intensywnej terapii, centraln sterylizacj oraz stacj c ek.
- **INTECARD NZOZ Oddzia c Kardiologii Inwazyjnej i Angiologii w Kro nie ul. Korczy ska 57** ó obiekt spe cia obowi zuj ce wymagania. Stan techniczno- sanitarny ocenia si jako dobry. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawid cwo ci.
- **Centrum Dializ Fresenius O rodek Dializ w Kro nie Stacja Dializ nr 26 w Kro nie ul. Korczy ska 57** - obiekt spe cia wymagania obowi zuj cego rozporz dnia. Stan sanitarny ocenia si jako bardzo dobry. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawid cwo ci.

2. Zak ady Opieku czo- Lecznicze i Hospicja

Zak ad Opieku czo - Leczniczy i Hospicjum Stacjonarne w Kro nie ul. Grodzka 45a ó obiekt spe cia wymagania . Stan techniczno- sanitarny ocenia si jako dobry. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawid cwo ci.

3. Podmioty lecznicze ambulatoryjne

Na terenie miasta Krosna nadzorem obj tych jest 62 objekty b d ce w strukturach podmiotów leczniczych. Nie wszystkie spe ciaj wymagania techniczno- sanitarne. Wydano decyzje administracyjne dotycz ce poprawy stanu technicznego pomieszcze :

- N ZOZ Specmed Przychodnia Nr 4 Krosno ul. Rzeszowska 1,
- N ZOZ Specmed Przychodnia Nr 9 Krosno ul. Okulickiego 13,
- N ZOZ Krosno- Zdrowie Krosno ul. Tysi clecia 13.

W 2013r przeniesiono poradnie specjalistyczne b d ce w strukturze N ZOZ Specmed do budynku po kapitalnym remoncie przy ul. Grodzkiej 47.

Stwierdza si , e niektóre budynki b d ce we w adaniu w adz samorz dowych, w których zlokalizowane s podmioty lecznicze, wymagaj przeprowadzenia prac remontowych tj:

- Przychodnia lekarska Krosno ul. Paderewskiego 2 (stolarka okienna, elewacja budynku),

- Przychodnia lekarska Krosno ul. Kisielewskiego 1 (elewacja budynku, dojcia do budynku),
- Przychodnia lekarska NZOZ „Hipokrates” Krosno ul. Naftowa 4 (elewacja budynku),
- Przychodnia lekarska „Medicus” Krosno ul. Wojska Polskiego 45 (nieznacznie nad dachu).

W placówkach opracowane s procedury post powania zapobiegaj ce zaka eniom i chorobom zaka nym zwi zany z udzielaniem wiadcze zdrowotnych. W 2013r nie wpłyn ły adne skargi dotycz ce warunków wiadczonej us eg zdrowotnych.

4. Indywidualne, specjalistyczne praktyki lekarskie indywidualne, specjalistyczne i grupowe praktyki lekarzy dentystów

Na terenie miasta Krosna nadzorem obj tych jest 177 praktyk zawodowych lekarzy i lekarzy dentystów. Stan techniczno-sanitarny pomieszcze indywidualnych, specjalistycznych i grupowych praktyk lekarskich oraz lekarzy dentystów ocenia si jako dobry. wiadczeniodawcy pracuj w oparciu o opracowane procedury post powania zapobiegaj ce zaka eniom i chorobom zaka nym zwi zany z udzielaniem wiadcze zdrowotnych. W trakcie kontroli nie stwierdzano nieprawid ło ci naruszaj cych przepisy prawa.

5. Indywidualne praktyki piel gniarek i po ło nych

Na terenie miasta Krosna nadzorem sanitarnym obj tych jest 11 praktyk. wiadczenia zdrowotne realizowane s w rodowiskach zamieszkania pacjentów. Piel gniarki prowadz ce dzia ło dysponuj gabinetami, których stan techniczno ó sanitarny ocenia si jako dobry. Spe łaaj wymagania rozporz dzenia. wiadczeniodawcy pracuj w oparciu o opracowane procedury post powania zapobiegaj ce zaka eniom i chorobom zaka nym zwi zany z udzielaniem wiadcze zdrowotnych. W trakcie kontroli nie stwierdzano nieprawid ło ci naruszaj cych przepisy prawa.

Wnioski:

- Sytuacja epidemiologiczna na terenie miasta Krosna jest stabilna. W 2013r nie wyst powa ły zdarzenia i zachorowania, które stanowi łyby zagro enie dla mieszkac ów miasta.

III. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Dla mieszkańców miasta Krosno woda przeznaczona do spożycia dostarczana jest przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Krośnie. Woda dla potrzeb wodociąg sieciowego Krosno produkowana jest w 3 ośrodkach uzdatniania wody. Jakość produkowanej wody podlega monitorowaniu przez tutejszego Inspektora Sanitarnego jak również przez właściciela wodociągu.

W ciągu roku w 1 próbkę wody pobranej w ramach nadzoru sanitarnego, stwierdzono przekroczenia najwyższej dopuszczalnej wartości parametru chloroformu (trichlorometanu). W związku z tym tutejszy Inspektor Sanitarny poinformował właściciela wodociągu i zobowiązał do monitorowania tego parametru. Prowadzone badania nie potwierdziły przekroczenia. W trakcie roku badane próbki wody z wodociągu sieciowego Krosno nie były kwestionowane pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym za wyjątkiem w/w parametru. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi produkowana przez MPGK Sp. z o.o. w Krośnie jest bezpieczna dla zdrowia konsumentów. Jakość wody produkowanej przez wodociąg sieciowy oceniona została jako dobra, z wody korzysta ok. 46900 mieszkańców Krosna.

W 2013r. zostały wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie 29 decyzji dotyczących:

- 1 - zatwierdzenie laboratorium MPGK sp. z o.o. Krosno,
- 4 decyzje - pozytywne oceny higieniczne na zastosowane materiały, wyroby użyte do gromadzenia i dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia na wnioski wykonawcy inwestycji w związku z zakończeniem prac modernizacyjnych w Zakładzie Uzdatniania Wody w Sieniawie,
- 1 decyzja o oparciu za kwestionowany wynik badania wody,
- 23 decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia.

Jako co roku, w ramach wicze z Obrony Cywilnej pobrano 1 próbkę wody do badania mikrobiologicznego i fizykochemicznego ze studni publicznej znajdującej się w Krośnie przy ul. Wojska Polskiego 38 (jakość wody została zakwestionowana ze względu na przekroczone parametry barwy, mętności i żelaza).

IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w 2013r. objął nadzorem sanitarnym obiekty użyteczności publicznej, tj. obiekty świadczącej usługi hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, obiekty sportowe i rekreacyjne, muzea, kina, cmentarz, dom przedpogrzebowy, zakłady pogrzebowe, ustępy publiczne, domy pomocy społecznej, schronisko dla bezdomnych, dworzec PKS, piaskownice i place zabaw dla dzieci na osiedlach mieszkaniowych, autobusy i przystanki MKS, parkingi miejskie.

1. **Skontrolowano 10 obiektów, w tym 8 hoteli oraz 2 pokoje noclegowe na terenie miasta** – nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego i porządkowego.

Ponadto na wnioski właścicieli obiektów świadczącej usługi hotelarskie, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie wydał 5 pozytywnych opinii sanitarnych o spełnieniu wymagań sanitarnych dla tego typu obiektów.

2. **Przeprowadzono 77 kontroli w obiektach, w których świadczona są usługi fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej.**

W trakcie prowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości w 2 zakładach dotyczącej zaniżonego stanu sanitarno-technicznego (1 zakład kosmetyczny i 1 zakład fryzjerski). W związku z powyższym zostały wydane decyzje nakazowe na poprawienie istniejącego stanu, które zostały w ciągu roku wyegzekwowane. Ponadto w 2013r. uzyskano poprawę stanu sanitarno-technicznego w 3 obiektach w wyniku wydanych w 2012r. decyzji nakazowych (2 zakłady fryzjerskie, 1 zakład fryzjersko-kosmetyczny). We wszystkich kontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania reżimu sanitarnego w czasie wykonywania usług, jak również zaniedbań tego stanu porządkowego.

3. **Skontrolowano 2 hale sportowe, 2 stadiony, 2 kryte pływalnie, basen odkryty oraz lodowisko.** W przedmiotowych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarno-porządkowego. Basen kąpielowy odkryty zlokalizowany na terenie miasta Krosna przy ul. Bursaki wymaga podniesienia standardu obiektu ze względu na: przestarzały sposób uzdatniania wody basenowej (brak technologii prawidłowego uzdatniania), niecka basenowa i brodzik co roku wymaga uzupełniania ubytków w betonie (brak gładkich powierzchni cian, dna niecki basenowej i brodzika). Na terenie obiektu brak zapewnienia budynku zaplecza przybasenowego, ustępy ogólnodostępne zlokalizowane są na terenie obiektu stadionu lekkoatletycznego, które w sezonie letnim udostępniane są dla osób korzystających z basenu. W ciągu roku monitorowano jakość wody z niecek basenowych i z wanny z hydromasażem w krytych pływalniach oraz w sezonie letnim w odkrytym basenie. Jakość wody pod względem parametrów mikrobiologicznych nie była kwestionowana. Natomiast mając na uwadze bezpieczeństwo zdrowotne osób korzystających z wanny z hydromasażem mieszczącej się w obiekcie krytej pływalni przy ul. Wojska Polskiego – pobrano 1 próbkę wody ciepłej w kierunku oznaczenia bakterii Legionelli sp. W badanej próbce stwierdzono wysokie skażenie wody w wannie w/w bakteriami, w związku z powyższym została wydana decyzja administracyjna z terminem natychmiastowej wykonalności nakazującej wyłączenie wanny z użytkowania, przeprowadzenia skutecznych zabiegów czyszczenia i dezynfekcji wanny, instalacji wewnętrznej doprowadzającej ciepłą wodę oraz

wykonania badania laboratoryjnego wody po 1 tygodniu od czyszczenia i dezynfekcji i po 4 tygodniach oraz przedstawienia tych wyników bada tutejszemu Inspektorowi Sanitarnemu. Kontrola sprawdzaj ca przeprowadzona w obiekcie potwierdziła wykonanie obowiazków decyzji w zakresie wyłączenia z użytkowania wanny z hydromasażem oraz przeprowadzenia zabiegów czyszczenia i dezynfekcji (chemicznej i termicznej) wanny oraz instalacji wewnętrznej doprowadzającej wodę ciepłą do wanny. W terminach określonych decyzją przesyłano wyniki badań laboratoryjnych wody z wanny z hydromasażem, w których nie stwierdzano obecności bakterii Legionella sp. w 100 ml. wody. Wobec powyższego tutejszy Inspektor Sanitarny umorzył postępowanie administracyjne.

4. Kontrola obiektu **cmentarz komunalny i dom przedpogrzebowy** zlokalizowany w Krośnie przy ul. Wyszyńskiego (kontrola przeprowadzana wspólnie z przedstawicielem Urzędu Miasta Krosna). Stan sanitarno-epidemiologiczny terenu cmentarza i domu przedpogrzebowego w dniu kontroli nie budzi zastrzeżeń. Obiekt domu przedpogrzebowego nie spełnia wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23.03.2011r. w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków. W grudniu 2013r. rozpoczęto prace remontowe związane z dostosowaniem obiektu do wymagań cytowanego rozporządzenia.
5. Na terenie miasta zarejestrowane są **3 firmy pogrzebowe świadczące usługi** w zakresie przewozu zwłok i szczątków ludzkich (w tym 2 firmy zajmują się tylko obsługą ceremonii pogrzebowych). Stan sanitarno-epidemiologiczny skontrolowanych pojazdów specjalistycznych w dniach kontroli nie budzi zastrzeżeń.
6. Prowadzono kontrole sanitarne w **2-ech ustępach publicznych** podległych Urzędowi Miasta Krosna oraz **1 ustępie na terenie dworca PKS**. W 2013r. został zamknięty ustęp zlokalizowany przy budynku byłego dworca PKP. Stan sanitarno-epidemiologiczny ustępów w trakcie przeprowadzanych kontroli nie budzi zastrzeżeń.
7. Działające na terenie miasta **domy pomocy społecznej** (całodobowe) pod względem stanu sanitarno-technicznego oceniono jako dobre. W 2013r. w celu sprawdzenia jakości wody ciepłej z wewnętrznej instalacji wody użytkowej w kierunku oznaczenia bakterii Legionella sp. w ramach nadzoru sanitarnego w w/w obiektach zostały pobrane próbki wody. Badane próbki nie były kwestionowane.
8. Przeprowadzono kontrolę sanitarną **Schroniska im. Brata Alberta** zlokalizowanego przy ul. Wojska Polskiego - w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarnego.
9. **Budynek dworca PKS** w 2013r. został oceniony na poziomie dostatecznym pod względem stanu sanitarno-technicznego. Wyrzutowo skontrolowano 13 autobusów PKS ó nie stwierdzono uchybień sanitarno-epidemiologicznych.
10. Kontrola obiektu **linowy park przygody, ogródek jordanowski, piaskownice i place zabaw** zlokalizowane na osiedlach mieszkaniowych - bieżący stan sanitarno-epidemiologiczny nie budzi zastrzeżeń.
11. Przeprowadzono kontrole w **2 muzeach, 2 kinach i w obiekcie Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie** - w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarnego.
12. Wyrzutowo skontrolowano **12 autobusów MKS, 36 wiat przystanków MKS oraz 13 prywatnych parkingów** zlokalizowanych na terenie miasta Krosna. W/w kontrole przeprowadzono wspólnie z przedstawicielami Urzędu Miasta i Miejskiej Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o w Krośnie. W trakcie kontroli stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny 1 przystanku murowanego z zadaszeniem zlokalizowanego przy ul. Podwale (bardzo zniszczona elewacja, cianki boczne murowane z licznymi ubytkami, odpadający tynk). W związku z powyższym zostało wystosowane pismo

do Prezydenta Miasta Krosna o wypowiedzenie się o terminie i sposobie usunięcia w/w nieprawidłowości, który określi termin poprawy do dnia 30.10.2013r. - przeprowadzona kontrola potwierdziła poprawę stanu technicznego wiaty przystankowej (wiatra została wyremontowana i odmalowana). Bieżący stan sanitarny w dniach kontroli nie budzi zastrzeżeń.

W 2013r. wydano 33 decyzje zezwalające na dokonanie ekshumacji zwłok/szczątków ludzkich na cmentarzu komunalnym w Krośnie (na wydobywanie i przeniesienie w obręb cmentarza lub przewiezienie na cmentarz w innej miejscowości) oraz 7 pozytywnych opinii sanitarnych zezwalających na sprowadzenie do kraju zwłok lub szczątków ludzkich.

Ponadto tenże Inspektor Sanitarny na wniosek organizatorów wydał 18 pozytywnych opinii sanitarnych na zorganizowanie imprez masowych na terenie miasta Krosna.

Podsumowanie i wnioski:

- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie widzi potrzebę uruchomienia ustępów ogólnodostępnych znajdujących się w budynku byłego dworca PKP w Krośnie.
- Basen odkryty w Krośnie wymaga dostosowania do standardów dla tego typu obiektów.
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie ponadto przypomina o obowiązku uporządkowania terenów podlegających Gminie Krosno po okresie zimowym (wykoszenie resztki tych traw i uporządkowanie terenów z zalegającymi mieciami, itp.).

V. Ocena stanu sanitarnego obiektów żywnościowych

W 2013 r. na terenie Krosna funkcjonowało 503 obiekty zajmujące się produkcją, sprzedażą produktów spożywczych, produkcją i wprowadzaniem do obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz żywieniem ludzi, w tym:

- 42 zakłady produkcji produktów spożywczych (piekarnie, ciastkarnie, wytwórnie lodów, napojów, zakłady cukiernicze, zakłady garmażeryjne),
- 6 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- 250 zakładów gastronomicznych typu otwartego i zamkniętego (restauracje, obiekty śmiałej gastronomii, stołówki w placówkach nauczania i wychowania, blok żywnościowy w szpitalu, zakłady usług cateringowych),
- 250 zakładów hurtowego i detalicznego obrotu produktami spożywczymi (sklepy, supermarkety, kioski, hurtownie, inne miejsca obrotu),
- 32 apteki i punkty apteczne,
- 19 obiektów prowadzących obrót materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz produktami kosmetycznymi.

W wyżej wymienionych zakładach sprawowany był nadzór sanitarny obejmujący jako zdrowotność produkowanych i wprowadzonych do obrotu produktów spożywczych / materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz warunki techniczno-sanitarne produkcji i obrotu żywności. Oceny stanu higieniczno-sanitarnego obiektów będących w rejestrze Inspektora Sanitarnego dokonywano w oparciu o ujednolicone procedury urzędowej kontroli żywności wprowadzone do stosowania przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

Działania w zakresie bezpieczeństwa żywności obejmowały:

- kontrole kompleksowe obiektów wytypowanych do kontroli w 2013 r.,
- kontrole tematyczne obiektów w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego,
- kontrole sprawdzające wykonanie przez przedsiębiorców obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych,
- udział w odbiorach sanitarnych nowych obiektów żywnościowych,
- graniczne kontrole partii żywności sprowadzanych spoza Unii Europejskiej,
- czynności związane z interwencjami kierowanymi do Inspektora Sanitarnego na niedostateczny stan sanitarny obiektów branży spożywczej będącej nieważną jako żywność oferowanej do sprzedaży,
- realizację dodatkowych zadań powierzonych przez Głównego Inspektora Sanitarnego dla Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Przeprowadzono łącznie 509 kontroli sanitarnych, co stanowi 47,6 % wszystkich przeprowadzonych kontroli na terenie działania PPIS w Krośnie.

W trakcie kontroli obiektów zajmujących się produkcją i obrotem produktami spożywczymi stwierdzano następujące uchybienia i nieprawidłowości:

- niedostateczny stan techniczno-sanitarny pomieszczeń (ścian, sufitów, posadzek, drzwi, okien itp.),
- elementy sprzętu wyposażeniowego i technologicznego zużyte, wyeksploatowane, wymagające renowacji lub wymiany,
- nieprawidłowy proces mycia i dezynfekcji naczyń stołowych i sprzętu pomocniczego (deski, noże, szczypce itp.),

- wprowadzanie do obrotu produktów spożywczych przeterminowanych, po upływie daty minimalnej trwałości,
- nie zachowanie właściwej higieny przy wprowadzaniu do obrotu nietrwałych produktów spożywczych,
- brak monitoringu temperatur w pomieszczeniach składowania żywności oraz urządzeń chłodniczo - zamrażalniczych; nieprzestrzeganie wymaganej segregacji asortymentowej,
- niedostateczna higiena osobista personelu, nieprzestrzeganie obowiązków segregacji,
- dokumentacja z zakresu dobrej praktyki higienicznej wymaga dopracowania, brak niezbędnych zapisów potwierdzających wdrożenie tego systemu,
- brak działań w zakresie opracowania procedur opartych na zasadach systemu HACCP lub działań podejmowanych w niedostatecznym zakresie.

Wobec uchybienia higieniczno-sanitarne były podstawą nałożenia 57 mandatów na sumę 8 700 zł

Ponadto wydano 30 decyzji administracyjnych, w tym 7 z terminem natychmiastowym obowiązków przedsięwzięć do:

- poprawy stanu techniczno - sanitarnego powierzchni ścian sufitów, stolarki drzwiowo-okiennej pomieszczeń,
- renowacji lub wymiany sprzętu wyposażeniowego i produkcyjnego,
- opracowania dokumentacji GHP i procedury postępowania z produktami spożywczymi niespełniającymi wymagań w zakresie jakości zdrowotnej,
- poprawy lub zmiany oznakowania na prawidłowe produktów spożywczych produkowanych i wprowadzanych do obrotu,
- wdrożenia w zakres prowadzonej działalności procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

W analizowanym okresie wydano również 4 decyzje o obowiązku wycofania z obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością nie spełniających wymagań w zakresie jakości zdrowotnej.

Z powodu licznych, rażących zaniedbań higieniczno-sanitarnych okresowo wstrzymano działalność dwóch zakładów produkcji żywności o pizzerii oraz wytwórni ciast. Powodem wstrzymania działalności obiektu były liczne, rażące zaniedbania higieniczno-sanitarne stwarzające potencjalne zagrożenie zdrowotne dla konsumentów.

Za techniczne i inne uchybienia w zakresie stanu sanitarnego obiektów, za sprawdzenie wydanych zaleceń pokontrolnych oraz kontrol importu wystawiono łącznie 200 decyzji opłatowych na łączną kwotę 15 534 zł

Na terenie jest sprawowany nadzór nad suplementami diety oraz produktami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego (ssp) w sklepach spożywczych oraz w aptekach i punktach aptecznych. W ramach prowadzonych kontroli sanitarnych nie stwierdzano naruszeń przepisów prawa w zakresie wprowadzania do obrotu suplementów diety i ssp oraz w zakresie kwalifikacji i poprawności oznakowania. W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano do badań 9 próbek:

- 3 próbki suplementów diety w kierunku badania zawartości metali oraz jedną próbkę w kierunku oceny poprawności oznakowania,
- 3 próbki ssp w kierunku zawartości substancji dodatkowych oraz 2 próbki w kierunku oceny poprawności oznakowania. Jedna z pobranych i zbadanych próbek nie została zakwestionowana.

W 2013 roku wpłynęło do tut. Inspektora Sanitarnego 16 skarg i interwencji dot. jako ci oferowanych w sprzedaży produktów spożywczych, jako ci żywienia lub dotyczących stanu techniczno-sanitarnego obiektów. W trakcie prowadzonych działań kontrolnych potwierdzono zasadność wniesienia 7 interwencji.

Pomimo stwierdzanych uchybień i nieprawidłowości, we wszystkich grupach obiektów nastąpiła dalsza poprawa warunków sanitarnych produkcji i obrotu żywności, co jest wynikiem:

- przekazywania do użytku nowo wybudowanych zakładów branży spożywczej (głównie pawilony handlowe, obiekty gastronomiczne),
- przeprowadzenia gruntownych prac remontowych i modernizacyjnych istniejących obiektów,
- wyposażenia obiektów w nowoczesny sprzęt i urządzenia technologiczne,
- sukcesywnego podnoszenia kwalifikacji i utrwalania właściwych nawyków w postępowaniu z produktami spożywczymi.

W nadzorowanych obiektach zaobserwowano ponadto znaczny postęp w zakresie wdrożenia systemów jako ci gwarantujących bezpieczeństwo zdrowotne żywności tj. opracowano i wdrożono programy dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

Na terenie miasta Krosna w 2013 roku wystawiono 116 decyzji zatwierdzających obiekty żywnościowe (czyli obiektów to obiekty nowopowstałe, czy to obiekty po zmianie właściciela / dzierżawcy).

W roku 2013 Sekcja H i prowadziła działania kontrolne w ramach Systemu RASFF w 24 sprawach. Działania dotyczyły kwestionowanych:

- przedmiotów użytku za przekroczenie dopuszczalnego limitu migracji Pb i Cd: 5 spraw, w jednym przypadku działania dotyczyły lokalnego producenta PU,
- produktów spożywczych w związku ze stwierdzeniem przekroczenia dopuszczalnego limitu zawartości mikotoksyn: 5 spraw,
- produktów spożywczych w związku ze stwierdzeniem przekroczenia parametrów mikrobiologicznych: 2 sprawy,
- produktów spożywczych w związku ze stwierdzeniem przekroczenia parametrów chemicznych: 3 sprawy,
- produktów spożywczych w związku ze stwierdzeniem zanieczyszczeń fizycznych: 3 sprawy,
- produktów spożywczych w związku z wykryciem składników alergennych i brakiem właściwego oznakowania produktu spożywczego: 3 sprawy,
- produktów spożywczych z powodu innych zagrożeń bezpieczeństwa żywności: 3 sprawy.

Działania były podejmowane zarówno na terenie miasta jak i powiatu krosnieńskiego.

W 2013 r. tut. Stacja uczestniczyła w realizacji Krajowego Programu Poboru Próbek żywnościowych opracowanego przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

W obiektach funkcjonujących na terenie miasta ogółem pobrano 242 próbki produktów spożywczych, z których zakwestionowano 7 tj. 2,9%. Przedmiotem kwestionowania były m.in.: 3 próbki z powodu nadmiernego zanieczyszczenia mikrobiologicznego, 1 próbka z powodu błędów w oznakowaniu produktu spożywczego, 3 próbki przedmiotów użytku z powodu zawyżonej migracji metali. Zakwestionowane próbki żywności były podstawą podjęcia działań administracyjnych u producentów/dystrybutorów.

Stosunkowo niski wskaźnik próbek kwestionowanych świadczy o tym, że oferowana konsumentom żywność spełnia kryteria w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego, co pozostaje również w związku z sukcesywną poprawą warunków produkcji i obrotu produktami spożywczymi.

VI. rodowisko pracy i choroby zawodowe

1. Działalność kontrolna w ramach bielego nadzoru sanitarnego

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy zarejestrowanych jest 232 zakłady pracy usytuowane na terenie miasta Krosna, w których występują czynniki szkodliwe dla zdrowia powodujące lub mogące spowodować zagrożenie dla zdrowia zatrudnionych pracowników oraz podmioty wprowadzające do obrotu substancje i preparaty niebezpieczne. W nadzorowanych zakładach zatrudnionych jest 13526 pracowników.

W 2013r skontrolowano 110 zakładów pracy, w których zatrudnionych jest 10772 pracowników. Przeprowadzono ogółem 192 kontrole sanitarne.

Zakres przeprowadzanych kontroli obejmował m.in.:

- nadzór nad substancjami chemicznymi i mieszaninami – przeprowadzono 78 kontrole w obiektach stosujących chemikalia i 22 kontrole w obiektach zajmujących się obrotem substancjami chemicznymi i mieszaninami,
- nadzór w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w rodowisku pracy – przeprowadzono 10 kontrole,
- nadzór nad czynnikami biologicznymi w rodowisku pracy – przeprowadzono 12 kontrole,
- nadzór nad produktami biobójczymi – przeprowadzono 7 kontrole,
- nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 – 11 kontrole.

Przekroczenia normatywu higienicznego czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 18 zakładach pracy. W warunkach przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia pracuje ogółem 1609 pracowników, w tym: hałas - 1134 pracowników, wibracja - 15 pracowników, pył - 11 pracowników, promieniowanie podczerwone - 411 pracowników, mikroklimat gorący - 56 pracowników.

Najczęściej przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia występują u pracowników zatrudnionych w hutach szkła (686 pracowników w 2 zakładach PKD 23), produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (765 pracowników w 2 zakładach PKD 29), produkcji sprzętu transportowego (50 pracowników w 1 zakładzie PKD 30), produkcji wyrobów z drewna (16 pracowników w 3 zakładach PKD 16). Pracownicy pracujący w takich warunkach wyposażeni są w ochronę indywidualną.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono naruszenia wymagania higieniczno-zdrowotnych w zakresie:

- sporządzenia lub uzupełnienia oceny ryzyka zawodowego dla pracowników pracujących w narażeniu na czynniki szkodliwe dla zdrowia,
- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,
- sporządzenia rejestru wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,
- sporządzenia i wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas,
- wyeliminowania przekroczenia normatywu higienicznego pyłu i styrenu w rodowisku pracy zatrudnionych pracowników,
- obniżenia do norm dopuszczalnych natężenia hałasu w rodowisku pracy zatrudnionych pracowników,
- stanu technicznego i sanitarnego pomieszczeń produkcyjnych i pomieszczeń socjalno-sanitarnych,

- sporządzenia instrukcji bhp dotyczących postępowania z materiałem niebezpiecznym i szkodliwym dla zdrowia oraz udzielania pierwszej pomocy,
- przekazania PWIS informacji o czynnikach rakotwórczych występujących w środowisku pracy zatrudnionych pracowników,
- sporządzenia i uzupełnienia rejestru prac i pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych,
- zastosowania znaku ostrzegawczego przed zagrożeniem biologicznym,
- oznakowania znakiem ostrzegawczym miejsc, w których przetrzymuje się substancje i preparaty niebezpieczne,
- zapewnienia urządzenia do płukania oczu w pomieszczeniu, w którym istnieje niebezpieczeństwo oblań pracownika rodkami i r. cymi,
- posiadania kart charakterystyki dostosowanych do aktualnych przepisów prawnych,
- wstrzymania wprowadzania do obrotu produktów chemicznych posiadających nieprawidłowe oznakowanie,
- przekazanie do Inspektora do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych informacji o fakcie wytworzenia nowych produktów,
- przekazanie do Inspektora do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych informacji o mieszaninach chemicznych sprowadzanych na terytorium RP,
- stosowania produktów biobójczych posiadających pozwolenie na obrót.

Wydano ogółem 77 decyzji, w tym 52 decyzje nakazowe w związku ze stwierdzeniem naruszenia wymagań higieniczno - zdrowotnych między innymi w zakresie:

- prowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia o 30 decyzji,
- posiadania oceny ryzyka zawodowego pracowników o 18 decyzji,
- niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin o 39 decyzji,
- przekroczenia normatywnych czynników szkodliwych dla zdrowia o 6 decyzji,
- substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym o 2 decyzje,
- czynników biologicznych - 3 decyzje.

Ponadto wydawano decyzje w zakresie zapewnienia pracownikom odpowiednich pomieszczeń socjalno i sanitarnych, poprawy stanu techniczno-sanitarnego pomieszczeń produkcyjnych i zaplecza socjalno-sanitarnego, sporządzenia programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na drgania mechaniczne. W 2013 roku nałożona mandaty karny w kwocie 200 zł w związku z wprowadzaniem do obrotu nieprawidłowo oznakowanych produktów chemicznych.

Poprawa warunków pracy w zakresie wyeliminowania przekroczenia normatywnych czynników szkodliwych dla zdrowia uzyskano w 3 zakładach na skutek podjętych działań technicznych i organizacyjnych: zmodyfikowanie systemu wentylacyjnego, wprowadzenie rotacji pracowników, wprowadzenie nowych maszyn i urządzeń, wymiana urządzeń, dokonanie przeglądów i naprawy sprzętu, czyszczenie systemu wentylacyjnego, skrócenie czasu pracy na danym stanowisku pracy.

Przeprowadzone kontrole przyczyniły się do poprawy warunków pracy oraz spowodowały wyegzekwowanie od wprowadzających do obrotu i stosujących substancje i preparaty chemiczne spełnienie wymagań zawartych w przepisach prawnych dotyczących chemikaliów.

2. Choroby zawodowe

W 2013r. zgłoszono 10 podejrze chorób zawodowych. Wydano 4 decyzje stwierdzaj ce choroby zawodowe oraz 5 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

W 2013r stwierdzono nast puj ce choroby zawodowe:

- choroby zaka ne lub paso ytnicze albo ich nast pstwa ó wirusowe zapalenie w troby typu B, gru lica p c,
- obustronny trwa y odbiorczy ubytek s cchu typu limakowego lub czuciowo - nerwowego spowodowany ha sem, wyra ony podwy szeniem progu s cchu o wielko ci co najmniej 45 dB w uchu lepiej s ysz cym, obliczony jako rednia arytmetyczna dla cz stotliwi ci audiometrycznych 1, 2, i 3 kHz ó 1 choroba ,
- przewlek e choroby obwodowego uk adu nerwowego wywo ene sposobem wykonywania pracy ó zespó e ni w obr bie nadgarstka ó 1 choroba,
- przewlek e choroby uk adu ruchu wywo ene sposobem wykonywania pracy - przewlek e zapalenie oko estawowego barku ó 1 choroba.

Wp en e 6 odwo e od decyzji wydanych w sprawie chorób zawodowych. Pa stwowy Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Rzeszowie utrzyma e w mocy 4 decyzje, 1 uchyli e i przekaza e spraw do ponownego rozpatrzenia. Jedna decyzja jest w toku post powania odwo e wczego.

VII. Rodki zastępcze

W 2013r przeprowadzono 11 kontroli w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rodków zastępczych.

Na terenie miasta Krosna prowadzi działalność jeden sklep wprowadzający do obrotu rodki zastępcze, w którym działalność od kwietnia 2013r prowadzi kolejno 5 firm (z tego 4 firmy kontrolowane były dwukrotnie). Wszystkie kontrole przeprowadzane były przy udziale funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Krośnie. W trakcie prowadzonych kontroli stwierdzano duże zainteresowanie wprowadzanymi do obrotu rodkami zastępczymi głównie wśród młodzieży. W trakcie kontroli zabezpieczono ogółem 360 opakowań produktów: Człstka Boga o różnych nazwach 321, Rozpłaka do pieca 36, Dodatek do piasku 3.

Wydano ogółem 30 decyzji, w tym:

- 9 decyzji dotyczących: wstrzymania wprowadzania do obrotu w trybie natychmiastowym w/w produktów na czas niezbędny do przeprowadzenia oceny i badań ich bezpieczeństwa nie dłużej niż 18 miesięcy, zaprzestania prowadzenia działalności w sklepie na czas niezbędny do usunięcia zagrożenia, nie dłużej niż 3 miesiące, zatrzymania w/w produktów pozostałych po pobraniu próbek do badań laboratoryjnych, na czas niezbędny do przeprowadzenia oceny i badań ich bezpieczeństwa, nie dłużej jednak niż 18 miesięcy,
- 2 decyzje dotyczące zatrzymania produktów na czas niezbędny do przeprowadzenia oceny i badań ich bezpieczeństwa, nie dłużej jednak niż 18 miesięcy,
- 4 decyzje dotyczące opłaty za badania laboratoryjne,
- 6 decyzji dotyczących opłaty za czynności kontrolne,
- 5 decyzji zakazujących wprowadzania do obrotu przebadanych produktów, wycofania ich z obrotu i zniszczenia w/w produktów na koszt wprowadzającego do obrotu,
- 4 decyzje o nałożeniu kary pieniężnej na kwotę 140 000 zł

Od wszystkich w/w decyzji strony odwołały się do Państwowego Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, który utrzymał w mocy 14 decyzji, 5 decyzji zostało pozostawione bez rozpatrzenia ze względu na brak pełnomocnictwa wystawionego przez osobę uprawnioną do reprezentacji spółki. Pozostałe decyzje są w trakcie postępowania odwoławczego. Ponadto strony wniosły 6 sprzeciwów na czynności kontrolne, w związku z którymi PPIS w Krośnie wydał postanowienie o bezprzedmiotowości sprzeciwu. W 2013r wpłynęło 4 zaalenia na w/w postanowienia, które zostały utrzymane w mocy przez PPWIS. W prowadzonym postępowaniu administracyjnym wydano ogółem 23 postanowienia. W 2013r nie było zgłoszeń zatrucia/podejrzenia zatrucia rodkami zastępczymi.

Badania chemiczne i toksykologiczne produktów wykonane przez Pracownię Toksykologii Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie wykazały obecność:

- pentedronu (1-fenyl-2-(metyloamino)pentan-1-on) - pochodnej katynonu, strukturalnie zbliżonego do metkatynonu, o potencjalnym działaniu stymulującym na układ nerwowy.
- UR-144 (1-(1-pentyl-1H-imidazol-3-yl)ó (2,2,3,3-tetrametylocyklopropyl)-metanon) - syntetycznego, egzogenego kannabinoidu, agonisty receptorów kannabinoidowych

CB₁ i CB₂ zlokalizowanych w ośrodkowym i obwodowym układzie nerwowym. Możliwe wykazywane profile działania farmakologicznego zbliżony do Δ^9 tetrahydrokannabinolu (Δ^9 THC), stanowi jego główny psychoaktywny składnik konopi. Δ^9 THC wykazuje działanie psychotropowe (kannabinomimetyczne) prowadzące do wywołania tzw. euforycznego samopoczucia. W przypadku stosowania dużych dawek możliwe wywołanie objawów zbliżonych do objawów obserwowanych przy klasycznych halucynogenach typu LSD.

- 3-MMC (3-metylometkatynonu) pochodnej katynonu, izomeru pozostawionego 4-MMC (mefedronu). Dane na temat farmakologii tego katynonu są niezwykle ubogie. Biorąc pod uwagę jego strukturalne podobieństwo do mefedronu można spodziewać się jego potencjalnego działania stymulującego na ośrodkowy układ nerwowy.

Prowadzone postępowanie administracyjne jest bardzo pracochłonne, wymaga poświęcenia dużej ilości czasu ze względu na to, że firmy w każdym przypadku odwołują się lub wnoszą sprzeciw. Obowiązująca ustawa o swobodzie działalności gospodarczej utrudnia Inspekcji Sanitarnej podejmowanie działań, natomiast wprowadzanie do obrotu daje możliwość odwołania się, wnoszenia sprzeciwów. Podjęte działania przez Inspekcję Sanitarną nie przyniosły wiarygodnych rezultatów w ograniczeniu dostępu do rodków zastępczych. Przeprowadzone trzy pierwsze kontrole w jednej firmie potwierdziły, że pomimo zabezpieczenia wszystkich rodków zastępczych w dniu kontroli były one dostępne w sprzedaży już w następujących dniach. PPIS nie mógł podjąć natychmiastowych działań ze względu na brak potwierdzenia faktu odebrania wydanej decyzji. Firmy podejmowały przesyłane decyzje administracyjne w ostatnim dniu wyznaczonym do odbioru przez placówkę pocztową.

VIII. Ocena warunków sanitarnych w placówkach o wiatowo-wychowawczych

1. Informacje ogólne

W roku 2013 Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży nadzorowała 169 obiektów nauczania i wychowania, z czego 40 funkcjonuje na terenie miasta Krosna (liczba ta nie uwzględnia obiektów przekazanych do nadzoru Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego). Wszystkie nadzorowane placówki zostały skontrolowane. Przeprowadzane były kontrole planowe uwzględniające stan techniczno-sanitarny placówek, ocenę dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów, ocenę rozkładów zajęć lekcyjnych, pracowni komputerowych, pracowni chemicznych. Ponadto, przeprowadzane były kontrole sprawdzające wykonanie wydanych nakazów oraz kontrole akcyjne, np. w miesiącu sierpniu pod kątem przygotowania placówek do nowego roku szkolnego. Skontrolowano 2 szkoły, 7 przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego oraz 16 szkół w tym:

- 2 szkoły podstawowe,
- 1 gimnazjum,
- 1 liceum ogólnokształcące,
- 1 ponadgimnazjalna szkoła zawodowa,
- 1 szkoła policealna,
- 10 zespołów szkół

Ponadto skontrolowano:

- 1 dom dziecka,
- 2 szkoły wyższe publiczne,
- 1 dom studencki,
- 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego,
- 7 placówek wychowania pozaszkolnego.

2. Stan techniczno-sanitarny obiektów

Stan techniczno-sanitarny skontrolowanych obiektów został oceniony pozytywnie. W placówkach wydawane były decyzje administracyjne nakazujące uzyskanie poprawy w pewnych obszarach, np. odnowienie zniszczonych cian w klasach, posadzki na korytarzach, ale nie spowodowały one negatywnej oceny stanu techniczno-sanitarnego całego budynku.

3. Warunki do utrzymania higieny, ciepła woda w sanitariatach

Podczas kontroli sanitarnych zwracano uwagę na zapewnienie właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów, czyli zapewnienie dostępu do bieżącej ciepłej wody we wszystkich sanitariatach, odpowiedniego wyposażenia sanitariatów w mydło w dozownikach, ręczniki papierowe lub suszarki do suszenia ręk, papier toaletowy. W latach poprzednich w placówkach prowadzono działania, mające na celu zapewnienie właściwych warunków do utrzymania higieny, w związku z czym w 2013r. wszystkie placówki zapewniały dzieciom dostęp do bieżącej ciepłej wody w sanitariatach. W szkołach zapewniono także właściwe wyposażenie w środki do utrzymania higieny osobistej.

W 2013r. w 1 placówce wszczeto postępowanie w sprawie poprawy stanu technicznego sanitariatów. Dotyczyło poprawy stanu techniczno-sanitarnego cian, posadzek, drzwi, armatury sanitarnej. W 2013r. w 3 placówkach przeprowadzono prace remontowe, mające na celu poprawę warunków do utrzymania higieny osobistej. Wszystkie placówki funkcjonują na terenie miasta Krosna posiadając kanalizację centralną oraz korzystają ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

4. Ergonomia mebli w szkołach i przedszkolach

Pracownicy pionu Higieny Dzieci i Młodzieży skontrolowali meble stanowiące wyposażenie szkół i przedszkoli ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii, czyli funkcjonalności. Skontrolowano dostosowanie mebli do wzrostu dzieci. Oceniono 293 stanowiska uczniowskie w 16 oddziałach, w 6 placówkach. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zapewnienia właściwego stanowiska pracy. W roku sprawozdawczym placówki doposażono w nowe meble uczniowskie (SP Nr 3 Krosno, Miejski Zespół Szkół Nr 3 Krosno). Kontrole sanitarne przeprowadzane w kolejnych latach wskazują na systematyczną poprawę w zakresie zaopatrzenia placówek w nowe meble posiadające certyfikaty. Wśród ocenianych placówek posiada meble szkolne nowe posiadające certyfikaty w 100% oraz meble nowe w przedziale powyżej 50%.

5. Rozkład zajęć

Oceniono rozkład zajęć lekcyjnych w 18 szkołach, w 203 oddziałach. Negatywnie oceniono rozkład zajęć lekcyjnych w 2 placówkach o 58 oddziałach (Zespół Szkół Muzycznych, Miejski Zespół Szkół Oddziałami Integracyjnymi). W ocenionych rozkładach zajęć lekcyjnych jako nieprawidłowo wykazywano zmianowość. W placówkach wymienionych jako posiadających nieprawidłowy podział godzin w 2012r. wyeliminowano nieprawidłowości w tym zakresie.

6. Możliwość pozostawiania podręczników w szkole

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. (Dz. U. Nr 6, poz.69) w pomieszczeniach szkoły lub placówki zapewnia się uczniom możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych. Z przeprowadzonych w 2013 roku kontroli sanitarnych wynika, że placówki funkcjonujące na terenie Krosna zapewniają uczniom możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych.

7. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W ciągu ostatnich lat zaplecze sportowe w szkołach uległo znaczącej poprawie. Placówki na terenie miasta zapewniają wystarczające warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W 6 szkołach wykorzystywana jest zastępcza sala gimnastyczna, a w 2 szkołach funkcjonują: sala gimnastyczna i sala zastępcza. Szkolny zespół sportowy, czyli zespół pomieszczeń składający się z jednej lub więcej sal sportowych oraz pozostałych pomieszczeń /np. przebieralnie, natryskownie, ustępy/ funkcjonuje w 4 szkołach. Natryskownice używane przez uczniów w 3 szkołach, ale tylko po dodatkowych zajęciach sportowych,

natomiast w 1 placówce nie są używane wcale. Jedna z placówek posiada tylko boisko sportowe.

8. Ochrona terenów rekreacyjnych i sportowych przed zanieczyszczeniami przez zwierzęta

W części placówek wykorzystywane są piaskownice. W roku 2013 w nadzorowanych placówkach funkcjonowało 11 piaskownic. Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących zabezpieczenia piaskownicy przed zanieczyszczeniami przez zwierzęta. Piasek w placówkach wymieniany był systematycznie.

9. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach

W 2013 roku w szkołach prowadzono dożywianie uczniów w różnych formach. Dożywianie było realizowane w 88 szkołach (szkoły podstawowe - 36, gimnazja - 11, zespoły szkół - 41). Z posiłków ciepłych jednodaniowych korzystało 35 uczniów, z dwudaniowych 942 uczniów. Drugie śniadania były przygotowywane dla 103 uczniów, a napoje dla 2332 uczniów. / Łącznie 391 uczniów korzystało z posiłków dofinansowanych. Dane dotyczące dnia, w którym było przeprowadzona kontrola.

10. Żłobki i kluby dziecięce

Na terenie miasta funkcjonują 2 żłobki. Żłobek Miejski w Krośnie działa na bazie pomieszczeń wydzielonych w 4 przedszkolach, natomiast Niepubliczny Żłobek „Mali Odkrywczy” w Krośnie funkcjonuje w jednym budynku. Zmienił on swoją lokalizację od września 2013r. i został przeniesiony do nowych pomieszczeń. / Łącznie na terenie Krosna z miejsc w żłobkach korzysta 134 dzieci, w 6 grupach. W Żłobku Miejskim posiłki dla dzieci przygotowywane są na miejscu, gdyż każda z przedszkoli posiada blok żywieniowy, natomiast w Niepublicznym Żłobku posiłki są dowożone. Stan techniczno-sanitarny nadzorowanych placówek jest dobry.

11. Wypoczynek dzieci i młodzieży

Na terenie Krosna w okresie zimy funkcjonowały 2 placówki wypoczynku w miejscu zamieszkania. Z wypoczynku skorzystało 85 dzieci. Ponadto placówki organizowały zajęcia dla dzieci w ramach tzw. „otwartych drzwi”. Skontrolowano 3 placówki (wietlica Socjoterapeutyczna w Ogródku Jordanowskim, Miejski Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi, Ośrodek Opiekuńczy „Oratorium Twój Dom”). W okresie lata z wypoczynku w zgłoszonych 6 placówkach w miejscu zamieszkania, skorzystało 235 osób. Zajęcia dla dzieci organizowane były także w wietlicy Socjoterapeutycznej w Ogródku Jordanowskim. Placówki wypoczynku zimowego i letniego zostały skontrolowane. Podczas wypoczynku zimowego i letniego nie odnotowano nieprawidłowości i poważniejszych trudności, chorób i urazów. W czasie akcji letniej podejmowano działania edukacyjne dotyczące głównie kleszczy, chorób odkleszczowych, profilaktyki zakażeń meningokokowych, higieny osobistej, dopalaczy, bezpiecznego korzystania z solarium, palenia papierosów, zasad racjonalnego żywienia. Działania te wiążą się z uczestnictwem w piknikach, imprezach organizowanych dla dzieci na terenie miasta, również w godzinach popołudniowych oraz w miejscach

organizacji kolonii i półkolonii. Podczas przeprowadzania kontroli turnusów wypoczynku pozostawiano materiał edukacyjne tematycznie związane z promocj zdrowego stylu ycia.

12. Działania pokontrolne

W 2013r. wydano 2 decyzje merytoryczne administracyjne, które dotyczył placówek: zespół szkół(1), placówka opieku czo-wychowawcza(1):

- O rodek Opieku czy pn.: šOratorium Twój Domö(stan techniczno-sanitarny cian, sufitów, podłóg w pomieszczeniach, sanitariatów, bloku ywieniowego, jadalni),
- Miejski Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi (stan techniczno-sanitarny posadzki na korytarzach, w klasach, szatni i rozbieralni przy sali gimnastycznej),

Wyegzekwowano 3 decyzje administracyjne (Przedszkole Miejskie Nr 5, Miejski Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi, Miejski Zespół Szkół Nr 8).

13. Podsumowanie

Stan techniczno-sanitarny placówek nauczania i wychowania ulega systematycznej poprawie. Wi kszo szkół zapewnił uczniom wł ciwe warunki sanitarno-higieniczne. W dalszym ci gu prowadzony jest monitoring dotycz cy zapewnienia bie cej ciepłej wody w placówkach oraz sposobów ogrzewania innych ni ogrzewanie centralne. Wszystkie placówki zapewniał bie c zimn i ciepł wod . Nast pił tak e poprawa w zakresie ogrzewania placówek. W ramach nadzoru bie cego skontrolowano jako o wietlenia sztucznego w pomieszczeniach szkolnych. Na terenie Krosna skontrolowano nat enie o wietlenia sztucznego w 2 szkołach (Miejski Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi, Miejski Zespół Szkół Nr 4). / cznie skontrolowano 10 klas, 2 pracownie komputerowe - 47 stanowisk komputerowych. Nie stwierdzono nieprawidłwo ci w zakresie nat enia o wietlenia sztucznego. Nie stwierdzono tak e nieprawidłwo ci dotycz cych zapewnienia wł ciwej temperatury w pomieszczeniach szkolnych.

Niepokoj cym zjawiskiem jest natomiast pojawianie si w ród dzieci w placówkach przypadków wszawicy i trudno ci z ich wyeliminowaniem.

IX. Działalność Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

1. Informacja o celu, zakresie i trybie postępowania przy sprawowaniu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, realizacja ustawowych obowiązków i zadań z zakresu ochrony zdrowia publicznego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej uwzględnia sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego mającego na celu zapewnienie, na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz planowania i realizacji inwestycji, właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w obiektach w sposób nie powodujący zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi podczas ich eksploatacji. Realizacja celu działania organu inspekcji sanitarniej w ramach zadań wykonywanych przez pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, polega na zajmowaniu stanowisk w sprawach pozostających w jego zakresie wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniem organów prowadzących postępowanie główne i dotyczących planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu.

W związku z wynikającym bezpośrednio z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawowaniem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, mającego na uwadze konieczność zapewnienia ludziom zdrowych warunków życia w miejscu ich pracy, zamieszkania i pobytu, na podstawie obowiązujących przepisów prawnych mających zastosowanie przy wykonywaniu tego zakresu zadań, Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie dokonuje oceny i zajmuje stanowiska pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w ramach realizacji następujących zagadnień problemowych, polegających na:

- uzgadnianiu zakresu i stopnia szczególności prognoz oddziaływania oraz opiniowaniu prognoz opracowanych do projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko,
- uzgadnianiu zakresu i stopnia szczególności prognoz oddziaływania oraz opiniowaniu prognoz opracowanych do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miast i gmin, w ramach przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla realizacji późniejszych postanowień przyjętych w tych planach,
- uczestniczeniu w postępowaniu w sprawie obowiązków przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- uzgadnianiu warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na ich realizację,
- uzgadnianiu w zakresie swojej właściwej dokumentacji projektowych obiektów budowlanych pod względem warunków środowiska pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, przy produkcji i obrocie towarami oraz w związku z prowadzeniem działalności leczniczej i usług komercyjnych, na etapie uzyskiwania pozwoleń na ich budowę,
- kontroli obiektów budowlanych w trakcie ich realizacji, w szczególności tych, które zostaną objęte urzędowymi kontrolami PIS,

- kontroli obiektów budowlanych bez nadzoru obowiązkowego uzyskania pozwolenia na budowę, w celu potwierdzenia spełnienia w nich wymaganych przepisami warunków higieniczno-sanitarnych do prowadzenia działalności gospodarczej podlegających urzędowej kontroli PIS,
- kontroli obiektów budowlanych po zakończeniu budowy, w związku z ich dopuszczeniem do użytkowania,
- wydawaniu za wiadcze, opinii o spełnieniu wymagań sanitarnych w obiektach budowlanych na poszczególnych etapach realizacji inwestycji oraz po jej zakończeniu,
- uczestniczeniu w posiedzeniach Zespołu Opiniowania Dokumentacji, powołanego Zarządzeniem Nr 49 Starosty Krosńskiego na podstawie ustawy z dnia 11 sierpnia 2001r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontu i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołów,
- zajmowaniu stanowisk w formie zgód, uzgodnień czy opinii dotyczących odstępstw od przepisów prawa, m.in. w zakresie warunków technicznych, stanowiących o bezpieczeństwie i higienie pracy, usytuowania urządzeń w budynkach i na terenie działki budowlanej,
- współpracy z jednostkami państwowymi i samorządowymi oraz organizacjami i innymi,
- przeprowadzaniu wstępnych przeglądów obiektów budowlanych przeznaczonych do adaptacji pod potrzeby planowanej przez wnioskodawcę działalności gospodarczej, przed przystąpieniem do procesu inwestycyjnego,
- prowadzeniu konsultacji inżynierskich na etapie projektowania inwestycji oraz udzielaniu informacji na temat procedur mających zastosowanie w procesie inwestycyjnym oraz wymaganych warunków higieniczno-sanitarnych i zdrowotnych dla planowanej inwestycji.

2. Informacja z realizacji zadań przez Sekcję Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W 2013 roku, w związku z realizacją ustawowych zadań pozostałych w zakresie obowiązków Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie, rozpatrzono ogółem 409 spraw, z czego 193 dotyczyło terenu powiatu krosńskiego, 195 terenu pozostałego w granicach administracyjnych miasta Krosna, 3 sprawy przekazano do załatwienia Podkarpackiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w ramach kompetencji organu sanitarnego II-giej instancji, 1 sprawa dotyczyła zajęcia stanowiska w ramach uczestniczenia w posiedzeniu Zespołu Opiniowania Dokumentacji, powołanego Zarządzeniem nr 49 Starosty Krosńskiego a 17 było związanych z realizacją współpracy pomiędzy komórkami własnej jednostki organizacyjnej.

Z ogólnej liczby spraw dotyczących obrębu administracyjnego miasta Krosna 14 wniosków związanych było z uzgadnianiem w celu wyrażenia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie dokumentacji projektowych inwestycji, planowanych do realizacji na terenie miasta.

W roku sprawozdawczym dokonano 25 kontroli w trybie art. 56 ustawy Prawo budowlane, w związku z powiadomieniem organu inspekcji sanitarnej o zakończeniu robót budowlanych inwestycji i zamiarze przystąpienia do ich użytkowania. Dla wszystkich

inwestycji wydano pisma o braku sprzeciwu co do możliwości dopuszczenia ich do eksploatacji.

Przeprowadzono 80 oględzin obiektów budowlanych bez konieczności uzyskania pozwolenia na ich użytkowanie, które miały potwierdzić wymagany stan higieniczno-sanitarny obiektu do prowadzenia w nich działalności gospodarczej przez wnioskujące podmioty gospodarcze w zakresach przez nich deklarowanych. 12 rozpatrywanych wniosków dotyczyło postępowania administracyjnego, prowadzonego w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w myśl ustawy z dnia 3 października 2008r o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W analizowanym okresie uzgodniono warunki realizacji dla 1 przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko przed wydaniem decyzji środowiskowej ze wskazaniem warunków ich realizacji w zakresie higieny środowiska i warunków pracy.

Załatwiono 10 spraw związanych z opiniowaniem projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z prognozami ich oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień tych planów oraz z uzgodnieniami zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w w/w dokumentach.

Na podstawie przepisów szczególnych, na wniosek zainteresowanych podmiotów lub wystąpienia organów administracji państwowej lub samorządowej wydano 10 stanowisk w formie załączek, opinii lub pism ze stanowiskiem tut. Inspektora Sanitarnego.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 43 przeglądy obiektów budowlanych, które dotyczyły wstępnej oceny bezpieczeństwa zdrowotnego obiektu, przed przystąpieniem przez wnioskodawcę do procesu inwestycyjnego.

W analizowanym okresie dla obrębów administracyjnego miasta Krosna nie przeprowadzano kontroli obiektów budowlanych w trakcie budowy, nie prowadzono spraw związanych z realizacją współpracy z jednostkami samorządowymi, państwowymi i innymi. Tak jak w latach ubiegłych prowadzono konsultacje inżynierskie w fazie projektowej inwestycji oraz udzielano informacji na temat procedur związanych z procesem inwestycyjnym i z zakresu wymagań higieniczno - sanitarnych i zdrowotnych dla planowanych inwestycji.

3. Podsumowanie

W roku 2013 ogólna liczba rozpatrywanych spraw w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krosnie dla obrębów administracyjnego miasta Krosna wyniosła 195 i kształtowała się na poziomie o około 50% większym od liczby spraw odnotowanych w 2012 roku (dla przypomnienia, ogólna liczba spraw dotyczących obrębów administracyjnego miasta Krosna, rozpatrywanych w 2012 roku wynosiła 130).

W 2013 roku w porównaniu z rokiem 2012 odnotowano :

- zwiększenie liczby oględzin obiektów budowlanych bez konieczności uzyskania pozwolenia na jego użytkowanie, które potwierdziły wymagany stan higieniczno-sanitarny obiektu do prowadzenia w nich działalności gospodarczej przez wnioskujące podmioty (ok. 56,8%),
- znaczny wzrost liczby przeglądów obiektów budowlanych, dotyczących wstępnej oceny bezpieczeństwa zdrowotnego obiektu przed przystąpieniem przez wnioskodawcę do procesu inwestycyjnego,
- znaczny wzrost liczby przeprowadzanych ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko (ok.71%),

- znacz ce zwi kszenie ogólnej liczby stanowisk zaj tych przez Pa stwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kro nie w formie za wiadcze , opinii i innych w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego (ok. 150%),
- nieznaczny wzrost liczby kontroli dotycz ych odbiorów obiektów budowlanych w zwi zku z zako czeniem budowy i zamiarem przyst pienia do ich u ytkowania (ok. 4%).

W 2013 roku nast pi€spadek w stosunku do poprzedniego roku liczby spraw dotycz ych:

- uzgadniania dokumentacji projektowych inwestycji przed uzyskaniem pozwolenia na budow ,
- uzgadniania warunków realizacji przedsi wzi mog cych znacz co oddzia€wa na rodowisko,
- opiniowania projektów studium uwarunkowa i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania z prognozami ich oddzia€wania na rodowisko.

Pa stwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kro nie sprawuj c zapobiegawczy nadzór sanitarny na terenie pozostaj cym w obr bie administracyjnym miasta Krosna, odgrywa znacz c rol w ochronie zdrowia publicznego poprzez inspirowanie dzia€ lokalnych organów administracji samorz dowej m.in. wymagaj c przy opracowywaniu planów zagospodarowania przestrzennego odpowiedniego, z punktu widzenia ochrony zdrowia, zagospodarowania terenów, a tak e poprzez wymaganie od inwestorów podczas uczestniczenia w odbiorach obiektów budowlanych na etapie dopuszczenia ich do u ytkowania i przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych ju na etapie planowania inwestycji, spe€nienia w€ciwych warunków higieniczno-sanitarnych.

X. Działalność o wiatowo-zdrowotna i promocja zdrowia

Celem głównym organizowanej w 2013 r. działalności o wiatowo-zdrowotnej było podniesienie poziomu kultury zdrowotnej mieszkańców miasta Krosna oraz zmiana ich sposobu myślenia o zdrowiu własnym i swoich najbliższych. Działania w tym zakresie koncentrowały się na:

- kontynuacji dogłębnych przedsięwzięć prozdrowotnych ukierunkowanych na najważniejsze problemy zdrowotne m. in. w zakresie: profilaktyki HIV/AIDS, zapobiegania nadwadze i otyłości u dzieci i młodzieży, higieny jamy ustnej i próchnicy zębów, profilaktyki antynikotynowej,
- przystąpieniu do realizacji pięcioletniego Projektu KIK/68 „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” współfinansowanego w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy,
- tworzeniu wsparcia dla realizowanych programów i przedsięwzięć prozdrowotnych poprzez prowadzenie szkoleń i porad oraz udzielanie pomocy metodycznej i merytorycznej dla realizatorów działań.

Tematyka prowadzonych działań dotyczyła ponadto:

- profilaktyki chorób odkleszczowych,
- bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży,
- zapobiegania chorobom zakaźnym, w tym meningokokom i grypie,
- zapobiegania zatruciom alkoholem metylowym.

W 2013 roku realizowano programy edukacyjne, kampanie informacyjno-edukacyjne i inne formy dotyczące ważnych problemów zdrowotnych m.in.:

- Program „Trzymaj formę” - w 4 miejskich zespołach szkół ok. 270 uczestników
- Szkolne programy antynikotynowe („Czyste Powietrze Wokół Nas”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Znajd swój ciw rozwi zanie”) - w 25 placówkach o wiatowo-wychowawczych / ok. 1800 uczestników,
- Program „Zawsze razem” - w 4 szkołach podstawowych / ok. 360 uczniów klas I ó III,
- Program „Wybierz życie - pierwszy krok” - w 1 szkole ponadgimnazjalnej / 82 uczniów.

W dniu 09.04.2013r zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny w budynku Urzędu Miasta w ramach profilaktyki antynikotynowej i projektu „Od wieamy nasze miasta. TOB3CIT”, w ramach tego samego projektu przez pierwsze trzy kwartały 2013r. prowadzono wspólnie ze Strażą Miejską oraz Policją monitoring przestrzegania zakazu palenia tytoniu w miejscach publicznych.

W dniach 3.06 - 6.06.2013r przeprowadzono cykl zajęć edukacyjnych z zakresu zdrowego stylu życia dla dzieci uczyszczających do wietlicy Socjoterapeutycznej w Ogródku Jordanowskim w Krośnie, zakończony konkursem wiedzy (fundator nagród - PSSE Krosno).

Wspólnie z Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie aktywnie uczestniczono w cyklu imprez dla dzieci i rodziców pt. „Letnia Przygoda”. Zorganizowano w dniach 5 i 18 lipca oraz 1 i 2 sierpnia 2013 r. w Ogródku Jordanowskim w Krośnie, Oratorium Twój Dom w Krośnie oraz Domu Kultury w Polance 4 punkty informacyjno - edukacyjne (poradnictwo, pomiar ciśnienia tętniczego krwi, pomiary masy ciała, pomiary tlenu w gładu palaczy, obliczanie BMI, rozmowy indywidualne o nadwadze, otyłości, prawidłowym odżywianiu, rzucaniu palenia papierosów, dopalaczach).

W dniu 21 listopada 2013r. przeprowadzono akcję informacyjno-edukacyjną pt. „Kultura bez Papierosa” w Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie w różnorodnym składzie uczestników spotkań teatralnych polegających na informowaniu o szkodliwości palenia tytoniu poprzez: wystawę plakatów antynikotynowych, wyeksponowanie zakazów palenia w miejscach najczęściej odwiedzanych przez palaczy (kosze na zewnątrz budynku), rozmowy indywidualne z osobami uzależnionymi od nikotyny oraz tymi, którzy nie palą, udzielanie wywiadów do TV „Obiektyw” przez osoby, które zaprzestają palenia oraz przez pracowników SO, badanie poziomu tlenu w płucach w wydychanym powietrzu, wypełnianie testów uzależnienia od nikotyny oraz motywacji do zaprzestania palenia, rozdawanie ulotek antynikotynowych pozostałym uczestnikom spotkań teatralnych.

W/w działania poprzedzone zostały 138 naradami z udziałem 424 osób oraz 5 szkoleniami zorganizowanymi przez pracowników Sekcji Ochrony Zdrowotnej i Promocji Zdrowia dla 107 uczestników.

W 2013r. realizacja zamierzonych przedsięwzięć możliwa była dzięki kontynuacji współpracy z samorządami lokalnymi, organizacjami i instytucjami spoza PIS: Starostwem Powiatowym w Krośnie, Urzędem Miasta Krosna, RZ PCK w Krośnie, Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi w Krośnie, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Krośnie, Miejskim Komunikacją Samochodową w Krośnie, Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie, Podkarpackim Centrum Edukacji Nauczycieli w Krośnie, redakcjami lokalnych mediów (tygodnika „Nasz Górsz”, „Nowe Podkarpacie”, telewizji kablowej „Obiektyw”, dwumiesięcznika „Nasz Powiat”), Oratorium „Twój Dom” w Krośnie oraz Państwowym Wyższym Szkołą Zawodową w Krośnie.

Sporządziła: Dorota Stopyra

Zatwierdziła: PPIS w Krośnie
mgr Ewa Szybieniecka